

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

NÁZEV PRÁCE: Svět očima autistů – kvalitativní studie všedního dne autisty

AUTOR: Helena Záleská

VEDOUCÍ: Karolina Diallo

Rok odevzdání práce: 2015

1. Téma práce (aktuálnost, náročnost, shoda s obsahem práce)
☒ vynikající ☐ nadprůměrné ☐ průměrné ☐ podprůměrné ☐ nedostačující
Téma PAS je v posledních letech na vrcholu své popularity mezi vědeckou i laickou populací, je tedy dobře zvolené. Obsahově práce respektuje svůj název, téma autorka zpracovává dostatečně do hloubky.

2. Stupeň splnění cílů práce
☒ cíle plně splněny ☐ částečně splněny ☐ nesplněny
Cílem práce je „dozvědět se o realitě v širších souvislostech očima autisty, do této reality proniknout, pochopit ji nebo ji alespoň přiblížit. S tímto cílem, včetně výzkumných otázek, které na něj navazují, pracuje hlavně výzkumná část práce a to poměrně zdařile (ačkoliv by bylo možné polemizovat o možnosti „do této reality proniknout“). Domnívám se, že jde jen o zavádějící formulaci.)

3. Přístup k řešení (zhodnocení teoretických východisek, použitých postupů a metod)
☐ vynikající ☐ velmi dobrý ☒ průměrný ☐ v podprůměrný ☐ nedostačující
První část práce je kvalitně zpracovaným přehledem a deskripcí pervazivních vývojových poruch. Druhá část práce je věnována kvalitativnímu výzkumu, pro který byly zvoleny techniky nestandardizovaného pozorování čtyř autistických chlapců a narativního rozhovoru (dva z nich vedené s rodiči kvůli disabilitě chlapců a dva z nich vedené přímo s chlapci s autismem), z nichž mají vyplynout odpovědi na otázku, proč se dítě v určité situaci chová, tak jak se chová; popř. co v dané situaci prožívá. Zjištěné v souladu se zvolenou metodikou rozdělují do kategorií, které zasazuje do teoretického rámce dosavadních poznatků o autismu. Je škoda, že autorka nacházela jen kategorie dosud známé, hlavní devizou kvalitativního výzkumu je totiž odhalování nových fenoménů, příp. jejich vztahovostí. Výzkumu chybí diskuze a to navzdory tomu, že některé fenomény diplomantka reflektuje a rozvádí v kapitole Porovnání. Minimálně by bylo třeba diskutovat limity provedeného výzkumu, které s sebou pozorování i rozhovor nese i při práci se zdravými jedinci. Dále se nabízí připomínky týkající se výzkumného vzorku: jednak je soubor 4 osob (i pro kvalitativní výzkum) nízký a jednak je v daném případě nekohorentní, což ovlivní validitu i reliabilitu výsledků. Je velký kvalitativní rozdíl v tom, zda získáváme informace přímo od nemocné osoby nebo od třetí osoby. Informace od rodičů nevypovídají o ničem jiném než o tom, jak oni sami vnímali a interpretovali chování a jednání zkoumaného objektu.

4. Přínos práce pro teoretické a praktické využití
☐ vynikající ☐ velmi dobrý ☒ průměrný ☐ podprůměrný ☐ nedostačující
Výzkum má potenciál, leč „pouze“ potvrzuje dosud zjištěné, i když k němu dospívá originálním způsobem.

5. Logická stavba práce
☒ vynikající ☐ velmi dobrá ☐ průměrný ☐ podprůměrná ☐ nedostačující
Struktura práce je logická, směřující od obecného ke speciálnímu. Práce je dělena na teoretickou část, kde autorka seznamuje s PAS, a na část výzkumnou, který z teorie vychází a snaží se nahlédnout na autismus z druhého břehu – tedy nikoliv zdravou osobou, která s autisty pracuje, nýbrž přímo autisty. Obě části diplomové práce tvoří sourodý celek.

6. Formální úroveň práce
☒ vynikající ☐ velmi dobrá ☐ průměrná ☐ podprůměrná ☐ nedostačující
Formální stránce není co vytknout, autorka cituje v souladu s normou, práce je po grafické stránce přehledná.

7. Odborná jazyková úroveň práce
☐ vynikající ☒ velmi dobrá ☐ průměrná ☐ podprůměrná ☐ nedostačující
Gramatické chyby se objevují opakovaně v podobně špatného užívání přivlastňovacích pronomín svoje-moje (str. 24, 25, nadužívání interpunkčních znamének v místech, kam syntakticky nepatří (např. str. 7, 25, 26, 32, 49)

Taktéž bývá vhodnější namísto obecných použit termíny speciální, pokud máme tyto k dispozici (např. str. 26 je uvedeno, že výzkumnými objekty jsou chlapci s PAS, což je pojem nadřazený autismu, kterým chlapci trpí). Jinak je práce psaná adekvátním jazykem bez terminologických a výraznějších sémantických prohrěšků.

8. Vhodnost použitých zdrojů při tvorbě práce

vynikající velmi dobré dobré dostačující nedostačující

Seznam použitých zdrojů čítá kvalitní publikace i relevantní elektronické zdroje, české i zahraniční.

Práci k obhajobě

doporučuji nedoporučuji

S klasifikací

1 1-2 2 2-3 3 3-4 4

K teoretické části nemám výhrad, vzhledem k nedostatkům v metodologii výzkumu však nelze hodnotit výbornou.

Otázky k obhajobě

1) Jaké jsou nejvýznačnější limity provedeného výzkumu?

V Praze dne 9.5.2015

